

СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Дипломатична та консульська служба»

Галузь знань		29 «Міжнародні відносини»	Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійні програми		«Міжнародні відносини та регіональні студії»	Тип дисципліни	обов'язкова
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять	
	3	90	Лекцій 32	Семінарських занять 16
			Практичних занять	Самостійна підготовка 42

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Для вивчення дисципліни здобувач має володіти знаннями та навичками з :	Дисципліни «Теорія міжнародних відносин», «Міжнародні організації», «Історія міжнародних відносин»
Онлайн курси, які можуть бути корисними для попереднього вивчення та в процесі набуття компетентностей за неформальною освітою	Coursera.Міжнародне гуманітарне право в теорії та практиці. https://ru.coursera.org/learn/international-humanitarian-law ; Європейська та євроатлантична інтеграція https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5248 ; Теорія міжнародних відносин // https://classroom.google.com/u/0/cNiOoM:EIOD12NiLa?hl=ru .

Мета курсу:	Курс «Дипломатична та консульська служба» за свою мету має ознайомлення студентів з теоретичними та практичними основами дипломатії та дипломатичної служби, з сукупністю опублікованої літератури та письмових джерел дипломатичної служби та консульської служби, з практикою їх пошуку і використання, що має сприяти більш повному розумінню місця і ролі дипломатичної і консульської служби в системі зовнішньополітичних відомств як нашої країни, так і за кордоном.
--------------------	--

Компетентності, в тому числі відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетентності (СК)
<p><u>ЗК 1 – здатність до абстрактного мислення, аналізу;</u></p> <p><u>ЗК 2 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності;</u></p> <p><u>ЗК 3 – здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово;</u></p> <p><u>ЗК 4 – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій;</u></p> <p><u>ЗК 7 – здатність працювати як автономно, так і у команді;</u></p> <p><u>ЗК 8 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті;</u></p> <p><u>ЗК 9 – навички міжособистісної взаємодії, цінування та повага різноманітності та багатокультурності;</u></p> <p><u>ЗК 10 – здатність діяти відповідально, проявляти громадянську свідомість, відповідати за якість виконаної роботи.</u></p>	<p>ФК 4 – знання про природу, джерела та інститути зовнішньої політики держави;</p> <p>ФК 8 – знання засад дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами);</p>

Результати навчання (програмні результати навчання – ПРН)

ПРН 2 – знання про природу та механізми міжнародних комунікацій;
 ПРН 3 – знання про природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях;
 ПРН 7 – знання основ ведення ділових бесід у сфері міжнародних відносин і зовнішньої політики;
 ПРН 9 – знання основ сучасних інформаційних та комунікаційних технологій у сфері міжнародних відносин.
 ПРН 15 – володіти основами ведення ділових бесід у сфері міжнародних відносин і зовнішньої політики;
 ПРН 16 – володіти основами ведення фахових дискусій із проблем міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій;
 ПРН 17 – володіти основами сучасних інформаційних та комунікаційних технологій у сфері міжнародних відносин.
 ПРН 20 – здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних до міжнародного співробітництва сферах.
 ПРН 23 – вести ділові бесіди у сфері міжнародних відносин і зовнішньої політики;
 ПРН 25 – використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері міжнародних відносин.
 ПРН 29 – знання основ організації дипломатичної та розвідувальної діяльності;
 ПРН 35 – використовувати основні положення конфліктології та теорії переговорів;
 ПРН 37 – аналізувати зовнішню політику, в т. ч. зовнішню політику України;
 ПРН 40 – фахово використовувати ділові сучасні документи та кореспонденцію.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема	Вид заняття	Розподіл балів	Форми та методи навчання (форми робіт, за які здобувач отримує бали)
Тема 1. Дипломатія та дипломатичні відносини. Види дипломатії	Лекція 1	-	Лекція-візуалізація (Power Point)
	Семінарське завдання 1. Завдання до самостійної роботи 1	5	Тестування, презентації доповідей.
Тема 2. Історичні типи дипломатії	Лекція 2	-	Лекція-візуалізація (Power Point)
	Семінарське заняття 2.	5	Тестування, формування команд для обговорення проблемних питань теми. Усне опитування за наступними запитанням: Зародження міжнародних відносин. Грецький, римський та візантійський тип дипломатії. Основні методи візантійської дипломатії. Візантійський дипломатичний церемоніал. Італійська дипломатична система. Еволюція італійського дипломатичного методу. Французький метод та стиль дипломатії часів герцога де Рішельє та його принцип <i>raison d'etat</i> . - підготовка інформаційних повідомлень, презентацій та виступів з вказаних питань;
Тема 3. Дипломатична та консульська служба України: поняття, основні напрями і форми роботи.	Лекція 3	-	Лекція-візуалізація (Power Point)
	Семінарське заняття 3.	5	Тестування, формування команд для обговорення проблемних питань теми, підготовка вірчої грамоти, дос'є по країні перебування, тез до бесід. Дискусія за онлайн-участю радника МЗС України Анни Тертичної.
Тема 4. Консульська служба: поняття, функції і завдання	Лекція 4	-	Лекція-візуалізація (Power Point)
	Семінарське заняття 4.	5	Тестування, формування команд для обговорення наступних питань: прийом громадян, оформлення віз та особистих

			документів. Обговорення питання - діяльність консульських відділів посольств за онлайн-участю зав. консульським відділом посольства України в Болгарії Тараса Ткаченка
Тема 5. Дипломатичне представництво та його міжнародно-правовий статус	Лекція 5	-	Лекція-візуалізація (Power Point)
	Семінарське заняття 5.	5	Тестування, проведення круглого столу «Діяльність Посольства України в Республіці Болгарія в сучасних умовах» за онлайн-участю Надзвичайного і Повноважного Посла України Москаленка Віталія Анатолійовича
Тема 6. Дипломатична мова та дипломатичні документи	Лекція 6	-	Лекція-візуалізація (Power Point)
	Семінарське заняття 6.	5	Тестування, усне обговорення питань теми, підготовка дипломатичних документів.
Тема 7. Дипломатичний корпус та його характеристика	Лекція 7	-	Лекція-візуалізація (Power Point)
	Семінарське заняття 7.	5	Тестування, усне обговорення питань теми, підготовка презентацій. Обговорення діяльності Генеральної дирекції по обслуговуванню дипломатичного корпусу за онлайн-участю директора Медіа-центру дирекції Інни Хоменської
Тема 8. Дипломатичні служби іноземних держав	Лекція 8	-	Лекція-візуалізація (Power Point)
	Семінарське заняття 8.	5	Презентація індивідуальних творчих завдань по темі дипломатичних служб іноземних держав

СИСТЕМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ (дистанційний курс) URL: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1089>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційні ресурси для поглибленого вивчення дисципліни

- 1) Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
<https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint>
- 2) Міжнародні відносини. Серія: Політичні науки
<http://univ.kiev.ua/ua/science/journals/ir-ps>
3) Зовнішні справи <https://uaforeignaffairs.com>
- 3) Україна дипломатична / Diplomatic Ukraine. Науковий щірічник. Київ. <https://gdip.com.ua> > view;
[https://gdip.com.ua/files/file/Diplomatic%20Ukraine/Diplomatic Ukraine 2021.pdf](https://gdip.com.ua/files/file/Diplomatic%20Ukraine/Diplomatic%20Ukraine%202021.pdf)
- 4) Сайт Міністерства закордонних справ України
www.mfa.gov.ua
- 5) Сайт Дипломатичної академії МЗС України
www.dipacadem.kiev.ua
- 6) Сайт Інституту міжнародних відносин Київського

Підручники та навчальні посібники:

1. Балабанов К. В., Трофименко М. В. Дипломатична та консульська служба. Підручник для вузів. Донецьк, 2012. 437 с.
2. Гуменюк Б. І., Щерба О. В. Сучасна дипломатична служба : навч. посібник / Б. І. Гуменюк. – К. : Либідь, 2001. – 255 с.
3. Дипломатическая служба : учебное пособие. – М. : РОССПЭН, 2002. – 686 с.
4. Дипломатия иностранных государств : учебное пособие / под ред. Т. В. Зоной. – М. : РОССПЭН, 2004. – 351 с.
5. Зонова Т. В. Дипломатия : Модели, формы, методы : учебник для вузов / Т. В. Зонова. – М. : Аспект Пресс, 2013. – 348 с.
6. Мальський М., Мацяк М. Теорія міжнародних відносин : підручник / М. Мальський. [2-е вид., перероб. і доп]. – К. : Кобза, 2003. – 528 с.
7. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980-2000 рр.): підручник /Л. Ф. Гайдуков, В.

<p>національного університету ім. Т. Г. Шевченко www.iir.kiev.ua</p> <p>7) Сайт Наукового вісника Дипломатичної академії МЗС України http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvdau/index.htm</p> <p>8) Сайт журналу «Международные процессы» (журнал теории международных отношений и мировой политики) // http://www.intertrends.ru/index.htm</p> <p>9) The Governance World Watch http://www.unpan.org/</p> <p>10) World Citizen Web http://www.worldcitizen.org/</p> <p>11) Сайт International Studies Association (ISA) http://www.isanet.org/</p>	<p>Г. Кремень, Л. В. Губерський та інші. – К. : Либідь, 2001. – 624 с.</p> <p>8. Міжнародні організації : навчальний посібник / за редакцією Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського. — К. : ЦУЛ, 2003. – 288 с.</p> <p>9. Панов А. Дипломатична і консульська служба. Підручник. Ужгород: РА «Шарк-аутдор», 2015. – 112 с. Електронна версія підручнику: http://www.alenpanov.org.ua/filelib/sou/201706161252530653.pdf</p> <p>10. Попов В. И. Современная дипломатия. Теория и практика. Дипломатия – наука и искусство / В. И. Попов. – М. : Международные отношения, 2006. – 273 с.</p> <p>11. Сардачук П. Д., Кулик, О. П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи : навч. посібник / П. Д. Сардачук. – К. : Видавництво Україна, 2001. – 174 с.</p> <p>12. Сардачук, П. Д., Сагайдак, О. П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник / П. Д. Сардачук. – К.: Знання, 2008. – 295 с.</p> <p>13. Станчев М. Г. Основи дипломатії. Навчально-методичний посібник. Харків, 2015. – 55с. Електронний ресурс: http://karazinbook.univer.kharkov.ua/sites/default/files/stanchev_2_dipl7.pdf</p>
---	---

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс «Дипломатична та консульська служба» є спеціальною дипломатичною дисципліною, яку вивчають студенти зі спеціальності «Міжнародні відносини та регіональні студії» і вимагає не тільки освоєння теоретичних знань, дипломатичних термінів, але й вміння готувати відповідні дипломатичні документи. Виходячи з цього, студенти повинні системно відвідувати лекції і семінари протягом семестру. Практика показує, що несистемний підхід до даної навчальної дисципліни призводить до того, що студент не засвоює основ цього курсу і не може успішно скласти підсумковий контроль.
- Курс складається з двох частин: теоретичної – лекції (32 години) і практичної – семінари (16 годин), під час яких студент повинен показати як він засвоїв домашнє завдання. Самостійна робота (42 години) передбачає освоєння основних документальних джерел з курсу, таких як «Віденська конвенція про дипломатичні відносини» та «Віденська конвенція про консульські відносини», Закон України «Про дипломатичну службу» і т. і.
- Крім цього, вивчення цього курсу передбачає виконання індивідуальних творчих завдань, зокрема, з особливостей діяльності зарубіжних дипломатичних служб, підготовку аналітичних записок з актуальних міжнародних проблем сьогодення, дипломатичних дос'є по країнах, тез до бесід з метою підготовки переговорів.
- Відвідання занять – лекцій і практичних занять є обов'язковим (крім студентів, що навчаються за індивідуальними планами), що відмічається викладачем особисто у своєму журналі. Якщо студент системно не відвідує заняття, не виконує завдання, які надає викладач, він не буде допущений до підсумкового контролю, якщо не здасть всі пропущені заняття.
- Вивчення цієї дисципліни вимагає від студентів засвоєння елементарних дипломатичних навичок – дисципліни, зовнішнього вигляду, мовної і загальної культури, академічної доброчесності. Тому слід мати на увазі, що запізнюватись на лекції і практичні заняття, виходити з аудиторії, використовувати електронні пристрої вважається неприпустимим.
- Мотивацією для студентів, які успішно освоюють цю дисципліну і показали бажання стати професіоналами може бути рекомендація викладача для проходження навчальної практики в Міністерстві закордонних справ, або Департаменті міжнародного співробітництва, як і рекомендація до Школи молодого дипломата при Харківській міській раді.
- Отриманні студентами результати навчання можуть бути перезараховані в іншому вищому навчальному закладі з даної спеціальності.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Поточний контроль	<p>Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на семінарських заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.</p> <p>Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних та семінарських занять (групова дискусія); - контроль засвоєння теоретичного матеріалу; - виконанням індивідуальної семестрової роботи (реферати, доповіді тощо); - контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати результати дослідницької роботи із застосуванням сучасних інформаційних технологій 	1- 5
Підсумковий контроль	Контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення екзаменаційної роботи. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення певного блоку тем. Студент допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо за результатами поточного контролю він набрав не менше 20 балів та виконав семестрову контрольну роботу з мінімальним балом 10.	
Структура екзаменаційної роботи	3 теоретичних запитання, які містяться в екзаменаційному білеті. Максимальна кількість балів за відповідь на перше запитання екзаменаційного білету – 15 балів, друге запитання – 15 балів, третє запитання – 10 балів (усього – 40 балів). За бажанням студент має можливість обрати тестову форму екзаменаційного білету (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь). У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.	15, 15, 10
Тестування онлайн	У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти надається можливість скласти екзаменаційну роботу в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Дипломатична та консульська служба». Білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Дипломатична та консульська служба» https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1089	40
Робота над аналітичними завданнями, індивідуальними завданнями	При оцінці контрольної роботи враховується ступінь розкриття теми та відображення головного змісту, глибина опрацювання відповідних тематичних джерел інформації, вміння застосовувати теоретичний матеріал для вирішення практичних проблем, логічність викладу, здатність робити висновки з проведеного дослідження, відповідність технічного оформлення зазначеним нормам, якість підсумкової співбесіди або доповіді. Оцінка дається кожному з вказаних елементів виконаної роботи	20
Самостійна робота		
	1) Підготовка до семінарських занять (вивчення лекційного матеріалу, рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів за темою). 2) Підготовка до тестів .	1) 11 годин. 2). 5 годин.

	3) Підготовка до дискусій, обговорення проблемних питань.	3). 4 години.
	4) Підготовка до круглого столу.	4). 3 години.
	5) Підготовка до рольової гри.	5). 3 години
	6) Підготовка презентацій доповідей, кейсових завдань.	6). 16 годин.